

مجله علمی و ادبی

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
سندوفی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۵ نوسرو

سلکمه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

دوج ابدله بن آثار اعاده اولتماز

۱۳۲۶

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاستنامه و بالخاصه احوال و مشوره اسلامیه و بحث ایرو و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسه لری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
عالم عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۰۵
سائر عالم اجنبیه	۱۷	۹

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلتیر

مقدراتی بودند بویله سریعاً لایقوله کشف اولنه جقدر استولپین
یرینه کیم کله جک؟ ایشته روسیه نك حیاتی اورایه باغلیدر .

اگر « قوقوزیف » کلیرسه ، روس احراری ایچون بالکنز زمان
ایستر ، بشقه برشی ایسته مر . الی قولاغنده دیمکدر . یوق . قونت
سویته پولکده بیرسکی « کلیرسه ، اداره مشروطه تامه کلدی دیمک
اولور . یوق ، ستولپینک اشنی بولورلرسه وای روسیه نك باشنه !
(احرارک قولاغی چینلاسون)

« وتته کله بیلورمی عجبا؟ کلیرسه « بودجه » نی اوفوروب
قابارتیر ، ایشی دهها برقاچ سنه یه سور کله یه بیلور . اوزمان بروقت
مرهونه قدر هرکس « داریسی باشقه لرك باشنه » دیهرک صبر و تحمله
مجبور قالور .

عبدالرشید ابراهیم

امومینک صورت انتشاریه ناجمی

و

بدعتلر

دین اسلام ، جبر و شدتله قبول ایتدیرلمش ، صوبای قوتیله احکامنه
ایقید ایدلمش بر دین اولیوب هرکجه قبولی ، موافق عقل و حکمت
اولان بر دین حقیقی و فطریدر .

بعض اوروبا میسیونرلیله ، رهایین خرسیتیانیه نك مدعیات
سبکمزرا لرینه نظر آ ، دین اسلام ، سالکری نك جبر و شدتی سایه سنه ،
موجودینی طانمیش ، بر جوق صوبای جیلرک قوتیله کیتدیکی برده حسن
قبول کورمش ایش ! ...

بز بوکبی بدینانه ، کم اصلانه اولار محاکات ناقصینی ، بتون
موجودیتله رد و تکذیب ایدرز .

اسلامیت الجزیره دن طلوع ایله ، برنجیم هدایت اولان پیغمبرمز
(صلعم) اقدمز حضرتلرینک ارشادات و تبلیغات حقه جویانه لرلیله ،
ایلك اولایکونی پک اقلیتده قالان [*] ذوات عالیقدرله مظهر قبول
واستحسانی اولمش ، نهایت کیت کیده اسلامیتله مشرف اولانلرک
عددی ، تزاید ایتمکله بوراده مشرکین باغیه بلده نك تهاجمات
و تعرضات خونریزانه و حرکات ظلمکارانه لرینه دوچار اولمغه باشلادیغندن ،
مکه مکرمه ده طلوع ایدن ، آفتاب جهانتاب بو کره و حشی قارغیلرک
وحشت آمیز هجوملرینه ؛ مساعدا بر زمین برافق ایچون ، مکه
مکرمه دن قالفه رق ، نور نوار ه ایتنی مدینه منوره ده کوسوردی ؛
نیجه کراهان عربک بادی هدایت و نجاتی اولدی ، مدینه ده احکام
قدسیه سی ، کمال اطمئنان قلب و وجدانه قبول اولندی .

آز زمان ایچنده اسلامیت ، آلدی ، یورودی ، تاحبشسته تانلره
[*] ابو بکر ، عمر ، علی ، عثمان ... حضرتانک

قادار کوك صالدى . بوندنصکره قوت و مکنتنی یواش ، یواش
طانتدیرمغه ، قبول ایتدیرمکه باشلادی . بعض اسلامیتی قبول ایله برابر
حسیات اسلامیه سی جوشان ، اسلاملرک حقیقت وادیسنده اولان سی و عمللریله
کینه لره قادار تموج ایتدی ؛ اسلامیتک کینه لره قدر تموجنه یاردیم
ایدنلردن بریسی (قلاتی) اسمنده بر راعی ، دیکری ایسه ، (نوبه)
یاخود « خوصه » تجاری برذات دیانتپرور ایدی .

اسلامیت هر یرده ، حسن قبول نورمکه باشلادیغندن ، مشوق
اهل صلیب اولان ، رهایین متعصبه نك نظر حریصانه لرینی . کین
وغرضلرینی جلبدن خالی قالمیور ترقی و تعالی قدسیتیله ، نیجه متعصبین
« هارینی قورقودیوردی ، اورکودیوردی . بر جوق پیهرنسر میتلر »
اسلامیتک حقایق بیانه ، طریق هدایتنه هندیانلر ، مسقطه لریاغدی ریور ،
چیلدیررجه سنه ، آغزیننه کلنی سویله مکله برابر ، متعصبانه « یاوه لر »
ایجاد ایدیوردی .

ایشته . حقیقی برشماع فطری ، حدسز حسابسز کوپکرک
کوزلرینی قاشدیردیغندن طولایی ، نه یاپه جقلرینی شاشیرمش ، قالمشردی .

دها اوزمان ، آناسنک رحمده بولمان جو جقلره بیله ، میسیونرلک
الهامات متعصبانه سی ویرلمک ایچون ، چاره لر ، معالجه لر دوشونیلور ،
قونداقده کی یاورولر مثللو تسجینه غیرت اولنیوردی ؛ بوسایه ده آتی
ایچون عزمندن نکول ایتمز مرشدلر (۱) میسیونرلر استحضار
اولنیوردی . بوکون ، اومیسونرلرک اخلاقی دین اسلامه متدین
اسلاملری ، هندستانده ، جاواده ، ترکستانده ، چینده ، ژاپویاده
خیومه ده ، بخاراده ... الخ یرلرده زهرلمک ایچون ، آفسانه لر ،
مصالحلر او قوبور ، قوجه بر دین اسلامی ، سوندورمک املیله خرسیتیان
نوصیلرینه بوغویور ؛ او ، میسیونرلرک ، زمانمزده هندستانده کوی
کوی کزه رک خرسیتانیتک قبولی ، نصرانیتک تصدیقی ایچون خزینهلر
صرف ایدیور ، قوتلر فوت ایدیور !

عجب ! شمدی یه قادار قاچ اسلامی ، یولندن چورمکه ، چیقارمغه
موفق اوله بیلدیلر ؟ یکون پک اقلیتده دکلی ؟ لکن اسلاملر ، اسلام
دینک نشرنده - الان قبولنده - تشویق و « پروباغانداده » بولنسه لردی ،
بوکون قطعات خمسه ده اسلامدن خالی یر بولنمازدی .

زده دین اسلامک قبولری آچقدر ؛ ایسته یین داخل اولور ،
ایسته یین داخل اولماز . حتی زمان رسالتپناهیده صحابه لردن بریسنک
قرده شی ، دین اسلامدن فرار ایتمش ایدی . پیغمبریمزه عرض اولند
قده : « براقک زرهیه ، کیتسون ، حقیقی بر دیننده اسارت اوله ماز . »
مألنده جواب حکیمانه سنده بولنمشدی ، که حقیقتاً شایان ملاحظه در . اکر
کیدرسه جبر و شدت کوستریله جک اولورسه ، ایش چغیریفندن چیقار ،
صکره بالانجی میسیونرلرک طوندینی طریق مقامنه کیرهر .

بورایه قادار ، دین اسلامک نه صورتله انتشار ایتدیکنی و دشمنلرینی
اولدقجه آکلاندق .

ایدی ، که دشمن اردولری ، سردار لرك نعره بسا شكارانه و حرکات عادلانه لریه استیانه مجبور قالیور ، سوه سوه اردوی اسلامه التحاق ایدیوردی . بو زمانده ایدی ، که بغدادده ، مدرسه لر ، کتبخانه لر ، مجلس دانشلر کشاد ایدیور ، نیجه طالین علم و عرفان تدریس ایتدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که ائمه مجتهدین حضراتی ؛ باب اجتهادی هر کسه کشاده بولوندریور ، مسائل شرعیه هر ساعتده رؤیت اولتیوردی .

بو زمانده ایدی ، که زحشریلر ، ابن سینالر ، ابن رشدلر ، امام غزالیلر ، شیخ سعدیلر ، فارابی لر ، تخریات روحیه و حقیقیه ده بولنیور ، خلقلرینه جلدلرله کتابلر ، معلوماتلر ، بیلگیلر حاضرلیوردی .

بو زمانده ایدی ، که هارون رشیدلر ، مأمونلر ، عبدالرحمن ثالثلر یالکز سلطنت و دارالتلریله دکل ، غیرت معارف پروانه و محاربات عزیمکارانه لریله ، دولت امویه نك برر عضو آهنینی ، حکمداران دیشانی اولدقلرینی دنیالره تسلیم ایتدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که حدود اسلامیه اسپانیادن بحر محیط اطلاسییه قدار ، امتداد ایدیور ، بر طرفندنده بوتون بحرسفید حوضه سی دائرة عدالته آلتق آرزولری اویانیور ، پیلانلری قوریلدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که اندلسده الحمرا سرایلری ، مدرسه لری انشا ایلرک برمدنیت اسلامیه استحضار اولتیور . اولجه «رودریق» کبی بر حکمدار باغیه نك ظلم واشکنجه سندن فرار ایدن ، اسپانیا فراریلری برر ، برر عدالت اسلامیه استیمان ایدوب احکام و قوانین اسلامیه بی قبول ایدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که طارق بن زیاد کبی قهرمانلر اسپانیا حکمداری «رودریق» ک جبل طارق یقینلرنده والیسی بولنان چالیوس دن اسپانیا فتحه کلنمی خصوصنده مکتوبلر ، عریضه لر آلیور . آرز زمان صکره ، جبل طارق دن باشلاهرق قوچه اسپانیا باشدن باشه فتح واستیلا اولتیوردی .

بو زمانده ایدی ، که طارق بن زیادک رفیق قهرمانی موسی بن نصیر پیره نه طاغلرینی آشرق «شارل مارتللر» میدان اوقیور ، مطالبات و آرزولرینه بویون اکتدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که اسپانیاده مختلف واقعده دارالفنونلر مدرسه لر ، کتبخانه لر کشاد ایدیور ، عبدالرحمن ثالث کبی چالشقان ، غیور ، مدبر برر زمانک بیوککلری کوریلدیوردی . اسپانیا شعله معارف و ترقیسیله همجوار حکومتلرک کوزلرینی قاشدیردینی کبی ، نظر حربصانه لرینه جب ایدیوردی .

بو زمانده ایدی ؛ که اندلس حکومت اسلامیه سنده ، اوروپالیلره پاپاسلر ، خواجهلر یتش-یدیوردی ، بر لطف مخصوص اولق اوزره مدنیت ، انسانیت درسلی و بریلدیوردی .

اسلامیت ، بوکبی دشمنلره ، قودورمش کوپکره رغماً ، خطوات سریعه ایله ایلرله دی ، اقطار عالمی ، دهشتلر ایچنده براقدی دنیالری حیرتله غرق ایلدی . شماعات زرفیله اورتلنی بهشت آسا برحاله کتیردی . نیجه کوزلری ، پرده کشف جهالت و ظلمت آلتده قالمش ، بوزولمش ، انسانلری نور فیضا فیضیه ، پارلاتدی ، فیضلندیوردی !

بر عصر قلیل ظرفنده اولیه برمدنیت و انقلاب حصوله کتیردی ، که اوروپالیلر او ، مدنیت و انقلابی ، عصر لرجه چالیسه لر ، جبالسه لر میدانه کتیره مزلردی . کرچه مدنیت قالبدن قالبه کیره رک حاصل اولورسده اسلاملر بو خصوصده دهها چابوق طورا امشاردر . اومدنیتی ، دینک احکام و اوامر جلیله سنه قویاً تابع اولدقلری بر زمانده اله ایتشلردی که تاریخچه مثبت حقایقندر .

اوزمانلر ایدی که اسلامیت برکته متجانسه حالنده بولنیور ، هر خصوصده قوانین و قواعد اسلامیه به تمامها رعایت و موجبنجه عمل اولتیوردی . ده اطوغریسی ، اسلامیت ، هدف و مقصد اتحاد اولهرق چالیشیلوردی . علمای کرامک احکام دینی ، تبلیغ و اتیانده کی غیر قنری رأی العین مشاهده ایدیلرکلیور ، غیرت دیندارانه لریله ، اسلامیت ، تعالیدن تعالییه ، پایه دن پایهیه ، مظفریتدن مظفریته یوکسلدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که اوروپالیلره پاپاسلر یتیشدیوردی ، مدنیت نامزدلری کوندریلدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که اسلاملر بررقاه عمومی ایچنده بولنیور ، دین بولنده جنک وجدالده شمشیر بدست معرکه حربه جسورانه ، دلیرانه آتیلدیوردی .

بو زمانده ایدی ، که بلاد اسلامیه نك قسم کلیسی ، بردریای معارفله چالقانیور ، هر یرده علم و معارفک قدر و قیمتی اوج اعلایه اصعاد ایتدیوردی . بو زمانده ایدی ، که اوروپالیلره انسانیت حقیقیه درسلی و بریلدیور ، قوانین عدالت و مساوات و اخوت تطبیق ایدیوردی .

بو زمانده ایدی که دنیالره صیغمایان اتحاد و اتفاق اسلامیه ، برکته متجانسه حالنده بولنیور ، مدرسه لر ، مکتبلر ، دارالفنونلر ، کتبخانه لر ، دارالصناعه لر کشاد ایدیوردی .

بو زمانده ایدی که بر دین حقیقی دنیایی تزه دییور ؛ پیه لر میتلر کبی دشمنلرینی زیر و زبر ایدرجه برصولت غضنفرانه ایله هول انداز اولیوردی . بو زمانده ایدی که شمیککی اوروپا مدنیتک اساسلری ؛ مأخذلری حاضرلنیور ؛ اسلامیت دشمنلرینه انسانیت و حقیقت وساطتی کشف و اختراع ایدیوردی . بو زمانده ایدی که متعصین خریستیانیه نك اذا و جفاسندن اوصانان مظلوملر دین اسلامک آباق باصدیغی پرلره طویلاننیور ، عدالت و حقایق اسلامیه به کردنده اقیاد اولیورلردی .

بو زمانده ایدی ؛ که اوت پارچه لرینه ؛ آفاج یونفهلرینه پرستش ایدن بر قسم خلق لوای اسلامیه به صیغینیور ؛ دائرة عدل اسلامیه فوج داخل اولیوردی . بو زمانده

بوزمانده ایدی، که اسلام قرنج قوتیله دکل، دین قوتیله باسدینی یرلری اوینادیور، دشمنلرینی صولت شیرانه سیله قاجیریوردی .
بوزمانده ایدی، که علمای کرام حضراتی محاربه لرده، بلده لرده، قصبه لرده، کویلرده سعادت مادیه و معنویه بی جامع اولان دین اسلامک قواعد و قوانین شرعیله لرینی باغره باغره آکلادیور، احکام ازلیسنی تبلیغده تراخی کوسترمبوردی. دهاطوغریسی دینک علویتی، احکامی تقدیر اولنیور، مخالفلرینه دلائل حقیقیه ارانه ایدیلرک دینه خدمتله ایدیلیردی .

بوزمانده ایدی، که شرع شریفه رعایه دعاوی حقوقیه و جزائییه فصل اولنیور، عدل قانون دائره سنده تدویر اداره حکومت ایدیلیردی .

بوزمانده ایدی، که قرآن کریم و احادیث نبویه تفسیر ایدیلیر، حقایق اسلامیه، بر شرح اولنیور، دین اسلامه رغبت و اعتبار دویلا اولیوردی .

بوزمانده ایدی، که عدالت، مساوات، اخوت ممالک اسلامیهده تطبیق اولنیور، بو خصائل کنزیده ایله، متجلی اولان اسلاملرک ایشلرنده، کوجارنده بت، برکت کورولدیکی حالده، یوزلرنده نورلر پارل پارل پارلا یوردی .

بوزمانده ایدی، که اسلام هر درلو حقایق محتوی و قوانین اجتماعیه بی جامع بر دینه تابع و متمسک بولمهلرندناشی هر ایشلرنده اثر انتظام و مکملیت کورولیر، رفاه و سعادت اک سفلی طبقه لرده بیله تام معناسیله تجلی ایدیلیردی .

بوزمانده ایدی، که جوامع اسلامیهده ادای صلاوة ایچون یر بولنیور، « الصلاوة عماد الدین » حدیثی قلبلره نقش ایدلمش بولنیوردی اهالی اسلامیه، نماز وقتی جامعلری، مسجدلری طولدیریور، خواجهرلرک، مؤذنلرک صدای دیندارانه لری، اطراف واکنا فده طولاشان طیوری بیله، جوش و خروش کتیریوردی .

بوزمانده ایدی، که حمیت اسلامیه، قلوب اسلامیه دن طاشیور، اک عادی صنعتلرده اشتغال حبات ایدن اسلاملرک اعانه و حمیت ذاتیه لری عقللره حیرت رسان اولیوردی . اوزمانده ایدی، که حدود اسلامیه بی تجاوز امله، سرحدده، عوعوات خوزیزانه لر یله بتون عالم اسلامیتی زاحتمز ایدن کویکلر، کویکر مش، قهرمان آرسلانلر من طرفدن لایق اولدقنری درس شجاعت و عبرتی آلیورلردی .

بوزمانده ایدی، که « تعاونوا... » و « تعاونوا علی البر و التقوی » ایله « و لاتعاونوا علی الائم و العدوان » احادیث نبویسنه، هر اسلام عی قورالامکان رعایت و حرمت ایدیلیر، بر اسلامک حضور و راحتی ایچون، بیکلرجه دینداشلر ویقو او بومیوردی . بوزمانده ایدی، که اسلاملرک اتحاد و اتفاقمز یشایه میه جنلرینی تسلیم ایله برابر، اتحاد و اتفاق اسلامیه به مخالف هیچ بر فرد چیقمیور، هر اسلام سعادت اسلامیه بی دینداشلرینک و حتی قوردلردن یقانی قورنارمنق ایچون .

مادی و معنوی جبل اتحاد و اتفاقه صارلمهلرنده آریوردی : بوسایهده دکلیدر، که جهانلر تیره دلدی، علملر یرندن اوینادلدی .

بوسایهده دکلیدر، که حکومت اسلامیه، بلند احتشام و شوکت و دارائی دنیالره کوستردی، قوانین و احکام عادلانه سنه هر کس لری منقاد قیلدی . بوسایهده دکلیدر، که دیار رومده : خلیفه، معتصم، معتصم یقیش . بی خونخوار ظالملردن قورتار ! « دینه باغیران بر اسلام پاکیزه سنه : کلپورم، بو آنده کلپورم » دینه جواب و یریلوب عقبنده، بر طاقم ظالملرک دست ظالمانه لرنده [۱] ایکل ایکل ایکلین اسلام قیزی خلاص ایدلمدی ؟

بوسایهده دکلیدر، که بغداد، دمشق، غرناطه، قرطبه، الخ مواقع اسلامیهده جسم جسم مدرسهلر، مکتبلر، دارالعرفانلر، کتبخانهلر تأسیسنه موفق اولمش، غر بلبلر، بیله بر منبع فیض عرفان حاضر لشمدر .

بوسایهده دکلیدر، که بر اسلامک آه و اینن معصومانه سنه میلیونلرجه اسلاملرک قلبلری نیشتر لره ده شیلمش، ناملری اهمیت و اعتبارند نطولای تاریخلره کچمشدر .

ایشته اسلاملره اسلامیت و حکومت اسلامیه بویله پارلاق کونلر، خاطری صاییلیر دورلر کچیرمش، تاریخلره نقش زرین ایله یازماغه لایق بیوکلکلر، اولولقلر کوسترمش، ابدیاً پایدار اوله جق، بر نام قدسی براقشدر .

یک کوزل ! او فرما فرمای شوکت و دارات اولان قوجه مدنیت اسلامیه، او حیرتبخش عقول اولان موفقیات دینییه هانکی دست اهانتک قوه قهارانه سیله محو اولارق بو کونکی درکه پستییه دوشدی ؟

زده قالدی، او محض عدل و حقانیت اولان اسلامیت، او بادی سعادت ام اولان تعالی و ترقی اسلام، او شارح خفایای وجدان و حقیقت اولان جبل متین اسلامیه، او شیرازه انتظامه دنیالری بهت و حیرت ایچنده براقان معارف اسلامیه، او طرز معماریسنه عقللر ایرمیان مبانی و جوامع و مساجد و مدارس اندلسیه ۱۹۰۰ .

ایشته ایی دوشنبله جک اولورسه، اسلاملرک بو کونکی مزار ذلتی حاضر لیان، عالم اسلامیتک آه و اینن معصومانه سی موجب اولان، عصرلرک اسکیدوب محو ایده میه جکی ترقیات و فعالیتات اسلامیه زی اقول ایتدیرمکه [۲] سبب اولان بعض علمایاقتنده زنادقه نک مسله محلری اولمشدر، دینسه خطا ایدلمش اولور، ظن ایدرم .

حسین حسام الدین

[۱] لکن بو کون اونندن ده امید کسملی آرتق قانون انسانیت « الحکم لمن غلب » قاعده سنه مستند اولدینی حالده : بز بوضفیت ایله ذلته واردق .
[۲] دین بابنده